

ÄLVIKS GÅRD

Lidingö stad

Översiktlig beskrivning av

LANTBRUKETS EKONOMIBYGGNADER

Av arkitekt Reima Birko 2005

Inledning

Denna översiktliga beskrivning av lantbrukets ekonomibyggnader på Älviks gård, Lidingö, har tillkommit i samband med en utökning av Långängen-Elfviks naturreservat till att omfatta hela Elfviks gårds lantbruk.

Beskrivningen är också ett led i arbetet med att tillgodose den svenska riksdagens miljömål "ett rikt odlingslandskap" delmål sex, där program ska göras för hur lantbrukets kulturhistoriskt värdefulla ekonomibyggnader kan tas till vara.

Beskrivningen har utförts av arkitekt Reima Birko på beställning av Lidingö stad i ett samarbete mellan tekniska kontoret, stadsbyggnadskontoret, enheten Elfviks gård och fastighetskontoret. Foton är tagna av Reima Birko om inte annat anges. Lidingö stads informationsavdelning har ansvarat för layout. Beskrivningen har delfinansierats av statliga bidrag för lokal naturvård.

Beskrivning, innehåll

1. Verkstad/kontor/lider
2. Stall med höskulle
3. Lilla stallet
4. Loge och ladugård för frigående djur
5. Sadelkammare/samlingsutrymme
6. Magasin
7. Mejeri
8. Smedja
9. Fårhus
10. Tvättstuga/båthus
11. Lada i "Plåten", Östra Ytringe (inte med på översiktskartan)
12. Herrgårdsbyggnaden

Anmärkning

Stavningen Älviks gård används här i överensstämmelse med stadsbyggnadskontorets officiella karta över Lidingö från 2003 för själva den centrala gårdsplanen medan Elfvik och Elfviklandet används för hela landskapet på nordöstra Lidingö.

Översikt

Lantbrukets ekonomibyggnader på Elfvik har ett extraordinärt kulturhistoriskt värde (Lidingö kulturhistoriska miljöer 1990, C Hedenblad och C Hammarlund-Larsson). Stockholms läns museum bedömer gårdsmiljön som omistlig (Utvärdering 1993-94 av bebyggelseinventering 1971-86).

Lantbrukets byggnader (exklusive bostadshus) på Älviks gård omfattar verkstad/kontor/lider, stall med

höskulle, litet stall, loge och ladugård för frigående djur, sadelkammare/samlingsutrymme, magasin, mejeri, smedja, fårhus, tvättstuga/båthus och lada cirka 1,5 km väster om gården.

I denna rapport ingår också en kortfattad beskrivning av herrgårdsbyggnaden för att få en helhetsbild av gården.

Ortofoto av Älviks gård, själva gårdsplanen med hus 1-7 och 12.

Översiktskarta, lantbrukets byggnader, Älviks gård inklusive byggnaderna 8-10,

Älviks gårds herrgårdsbyggnad från 1700-talet.

Nr 1 Verkstad, kontor och lider.

Älviks gård, herrgårdsbyggnaden

Älviks gårds historia efter 1775 finns ganska väl dokumenterad i olika skrifter. Här följer ett kort sammandrag av herrgårdsbyggnadens historia.

Den första etappen av det som utgör den nuvarande herrgårdsbyggnaden tillkom 1775 då den nytillträdde ägaren Petter Widman lät ersätta en timrad lantgårdsbyggnad med en ny huvudbyggnad. Den uppfördes huvudsakligen av liggtimmer och täcktes av ett sadeltak av tegel. Den norra delen var i en våning och den södra i två våningar. I den nedre våningen fanns förstuga, sal och sex kamrar som alla hade kakelugnar.

Efter Widmans död såldes gården 1796 till fabriker Lars Fresk, som både drev lantbruk och klädestillverkning på gården. För den senare verksamheten uppfördes en ny fabriksbyggnad i parken ner mot vattnet. Fresk byggde 1809 om och förstörde herrgårdsbyggnaden genom att förlänga den och bygga till en våning. De nya delarna uppfördes i tegel och huset fick ett nytt brutet tak och frontoner mot norr och söder. De senare revs under 1870-talet.

Byggnaden fick under Fresks tid i stort det utseende den har i dag och byggnadsstommen är i allt väsentligt oförändrad.

Efter Fresk bytte gården ägare ett antal gånger och köptes 1846 av Johan Stahre, som bland annat bytte spåntaket mot ett tegeltak och lät dekorera stora salongen med väggmålningar. Målningarna är fortfarande välbevarade.

Gården såldes 1873 till Erik Heijkensköld som endast innehade den i tio år. Under den tiden ändrades övervåningens rumsindelning och taket byggdes om till sadeltak.

Sista ägare innan gården övergick i Lidingö kommuns ägo var familjen Janse. Albert Janse tillträdde 1889. Han hade först planer på att riva och bygga nytt på Älviks udde, men efter överväganden bestämde han sig för att rusta upp herrgården och parken. Janse anlät slottsarkitekten Agi Lindegren för restaureringen av byggnaden. Utvändigt vidtogs inte så stora

förändringar, men invändigt fick bland annat matsalen (nuvarande baren) sitt nuvarande utseende med kassettak, väggpaneler och gyllenlädertapeter. Kök och badrum installerades i den västra delen och i den östra delen inreddes biblioteket. I de första årtiondena av 1900-talet utfördes också en del tekniska moderniseringar, vatten drogs in och centralvärme och elektricitet installerades.

Albert Janse dog 1937 och gården såldes 1946 till Lidingö kommun.

Efter att ha varit sjukhem 1946-77 beslutade stadsfullmäktige att restaurera huvudbyggnaden.

Olika alternativ utreddes och 1986 beslutades att inriktningen skulle bli restaurang och dagkonferenslokaler och att restaureringen skulle syfta till att återställa byggnaden till det skick den hade under slutet av 1800-talet. En del moderniseringar har ändå varit ofrånkomliga, exempelvis har hiss installerats och ett komplett restaurangkök inretts.

1999-2004 har en invändig upprustning av konferens- och restauranglokalerna skett och utvändigt har fasaderna renoverats.

Nr 1 Verkstad/kontor/lider

Byggnaden är åtta meter bred och 22 meter lång. Den består till hälften av ett öppet vagnslider och till hälften av verkstad och traktor garage, allt sammanhållet av ett tegelbelagt sadeltak. I ett hörn av verkstaden finns ett litet kontorsutrymme. Efter västra gaveln ligger en utbyggnad med fyra torrass, som numera är ombyggda till förråd. Under yttertaket finns ett loftutrymme.

Byggnaden är från senare hälften av 1800-talet. Den ursprungliga trästommen finns kvar och är väl synlig i liderdelen. Stommen och de okantade bräderna på gavlarna tyder på att huset har behållit sin ursprungliga grundform.

Den nya fasadpanelen på långsidorna, fönstren och portarna är från 1979 då byggnaden rustades upp. Då lades också taket om med tvåkupigt rött lertegel.

Fasaden är avfärgad i falurött och fönstren är vitmå-
lade. Port, dörr och vindskivor är målade i svart.
Verkstadsdelen är uppförd i nyare material som skivor
på väggarna, korrugerad plåt i innertaket och golv av
betong och asfalt. Lidrets västra del har asfaltsbeläggning
medan resterande del har jordgolv. Lidret är i dag in-
rett med bås för djur.

Nr 2 Stall med höskulle

Stallet, den före detta ladugården, är nog den mest
framträdande av lantbruksbyggnaderna på Elfviks
gård. Den södra delen, som är den äldsta, uppfördes
1802. Den finns dokumenterad på en teckning av A F
Cederholm från 1816. Men redan före 1802 hade det
funnits en ladugård på platsen.

Sin nuvarande form och storlek fick byggnaden senare
under 1800-talet. Den långa längan är cirka 41 meter
lång och 11 meter bred, medan flygeln mot öster är
14 x 10 meter.

Byggnaden har ytterväggar av murtegel som vilar på
stengrund. Fasaderna är spritputsade och avfärgade i
vitt. Grundmuren är putsad och har grå kulör. Ytter-
taket är brutet och täckt med rött enkupigt lertegel. På
taket finns fyra stycken karaktäristiska skorstenar. De
är till för ventilation av stallet och skullen. I gavel-
spetsarna finns också ventilationsgaller för torkning av
höet. En ramp vid södra gaveln leder upp till skullen.
Tidigare har det funnits en ramp på den norra gaveln.

Fram till 1964 var byggnaden ladugård, mellan 1964
och 1995 fårhus och därefter stall. Vartefter använd-
ningen ändrats har invändiga ombyggnader och änd-
ringar skett. Hela byggnaden renoverades 1974.

Därefter har yttertaket och vindsbjälklaget renoverats
1997-98. Då lades också betonggolv in i bottenvåning-
en och vatten- och avloppssystemet förnyades. Fasa-
derna renoverades 2001.

I dag finns 19 boxar för ridhästar i den långa längan.
Där finns också tvättbås, sadelkammare, torkrum och
förråd. I flygel finns 12 spiltor för mindre hästar. För
hantering av höet finns på skullen en transportör som
går igenom byggnaden i hela dess längd. Höbalarna
läggs upp så att de luftas runt om.

Nr 3 Lilla stallet

Byggnaden är uppförd under senare delen av 1800-
talet som djurhus och har använts för bland annat
grisar och höns. 1974 byggdes det om till stall och i dag
är det ponnystall med sex spiltor.

Ytterväggarna är av restimmer som står på en hög
putsad grundmur, som också utgör sockel invändigt.
Fasaderna är klädda med stående locklistpanel som
avfärgats i falurött. På yttertaket ligger rött tvåkupigt
lertegel. Takfoten och vindskivorna är ovanligt kraftiga
beroende på att det gamla underlagstaket av träpanel

Nr 2 Stall med höskulle.

Nr 3 Lilla stallet.

byggts på med regler och ett nytt underlagstak av maso-
nit. Den lilla takhuven har en fläkt för ventilation av
stallet.

Fönstren är intressanta. De är utförda med bågar av
gjutjärn och är spröjsade med 3 x 3 rutor. De tre
översta rutorna bildar en pivåhängd öppningsbåge.

Huset har betonggolv som ligger direkt på mark. Den
höga putsade sockeln, som på västra sidan också haft
några mindre öppningar direkt ut, kan troligen härle-
das till att huset använts som stia.

Djurhuset kräver i allmänhet mycket underhåll och
byggnaden har säker förändrats ett flertal gånger
under årens lopp. Den senaste upprustningen skedde
2004. Då byggdes bland annat takstolarna om, inner-
taket togs bort och fackverkskonstruktionen frilades.
Väggarna kläddes invändigt med skivmaterial och nya
spiltor monterades.

Nr 4 Loge och ladugård för frigående djur

Anläggningen består av två parallella längor som
sammanbinds av en mellandel till en H-formad bygg-
nad. Den södra längan ligger lite högre än de övriga
delarna. Anläggningen byggdes under 1800-talet som
foderlada. På en karta från 1846 finns en av längorna

Nr 4 Loge och ladugård.

Bärande stolpkonstruktion i logen.

med, sannolikt den södra. Vällingklockan på gaveln har inskriften Johan Fredrik Stahre 1842, men det är något missvisande, eftersom Stahre köpte Elfviks gård 1846. Övriga delar byggdes under senare hälften av 1800-talet.

Den södra delen vilar på stengrund medan byggnadsstommen i den norra delen står på plintar. En del av utrymmet innanför stengrunden nyttjas som förrådsutrymme. Logen ovanför upptar hela den södra längan och mellandelen. Den används i dag som upplag för redskap, maskiner och dylikt. Den norra längan utgör ett enda stort rum som är öppet från markplanet upp till yttertaket. Större delen är ladugård för frigående djur, medan resterande del fungerar som loge.

I mellandelens nedre plan finns verkstad och förrådsutrymmen.

Byggnaden är uppförd med regelverksväggar. Fasaderna är klädda med stående, okantad träpanel, som avfärgats i faluröd kulör. Invändigt är det intressant att se den bärande stolpkonstruktionens system av pelare, snedsträvor, stag och takstolar.

Den södra delen har brutet tegeltak likt det på stallet, medan övriga delar har taktäckning av tegelröd korrugerad plåt. Under plåten ligger det gamla spåntaket kvar. Mot slutet av 1900-talet genomfördes en omfattande upprustning. Tegeltaket lades om och grunden förstärktes. Stora delar av stommen byttes ut i den södra längan och den fria takhöjden ökade för att ge plats för moderna maskiner och redskap.

Nr 5 Sadelkammare/samlingsutrymme

Öster om stora stallet ligger ett vitt, putsat hus som ursprungligen var vagnsverkstad, men som i dag rymmer två sadelkammare och ett rum för möten med mera. Huset byggdes under senare hälften av 1800-talet.

Ytterväggarna är utförda i korsvirkeskonstruktion med stomme av trä och fyllningar av tegel, en konstruktion som inte är så vanlig i denna del av landet. Även exteriört skiljer sig huset från den omgivande bebyggelsen, främst genom det kraftiga taksprånget och

Nr 5 Sadelkammare och samlingsutrymme.

fasaderna i vitt och brunt, men också genom de bearbetade taktassarna och de speciella dörr- och fönsterfodren. Den vita, spritputsade fasaden anknyter mer till stallbyggnaden än till de faluröda och gula träbyggnaderna i omgivningen.

Vagnsverkstaden låg i den östra delen av huset. Gaveln bestod av vagnsportar, men de är borta nu och öppningen är igenmurad. Byggnaden disponeras i dag av ridverksamheten vid gården och verkstadsutrymmet används som samlingsutrymme. Den västra delen rymmer två mindre rum som är sadelkammare och kontor. Uptill finns ett loftutrymme. Byggnadens yttermått är 7,3 x 9,4 meter.

Huset rustades upp ut- och invändigt 2001 i samband med att ladugården byggdes om till stall. Det gamla trägolvet var rötskadat och nya golv lades in. Verkstaden har betonggolv och kamrarna golv av liggande tegel. Fasaderna renoverades, fönster och dörrar byttes ut och yttertaket fick nytt rött tvåkupigt taktegel.

I verkstaden fanns tidigare en eldstad och skorstenen finns fortfarande kvar.

Den putsade stengrunden är svartmålad och vid dörrarna på västra gaveln finns två gamla, väl bearbetade kalkstenstrappor som mycket väl kan ha tagits från något äldre hus.

Strax öster om gamla vagnsverkstaden står ett litet rött hus på cirka 12 m². Det används i dag som kontor, men byggdes på 1980-talet som ersättning för en förfallen sadelkamarbyggnad på samma plats. Huset står på stenplintar. Det är uppfört i regelstomkonstruktion och har fasader med stående locklistpanel och sadeltak med täckning av rött tvåkupigt taktegel.

Nr 6 Magasinet

Byggnaden är ett spannmålsmagasin i tre våningar. Den ligger på en liten kulle öster om mejeriet och uppfördes 1882. På samma plats låg dessförinnan ett hus med arbetarbostäder uppfört runt 1806. Det hade två våningar och inredd vind, men saknade källare. Ännu tidigare hade ett stall legat på ungefär samma plats.

Byggnadens nuvarande planmått är 17,8 x 8,9 meter och takfotshöjden 6 meter.

Magasinet står på 18 st huggna, runda granitplintar som smalnar av uppåt. På de yttre plintraderna ligger kraftiga syllar som bär ytterväggarna och på mittraden en bärlina i samma dimension. Den fungerar som stöd för bjälklaget och de pelare som bär ovanförhängande bärlinor och bjälklag. Golven utgörs av 2-tums plank i varierande bredder, en del upp till 45 cm breda.

Ytterväggarna är uppförda som skiftesverk, men utan not och fjäder. I stället hålls fyllningarna på plats av stående bräder, som spikats på väggstolparna. Fyllningarna i bottenvåningen är av 5-tums timmer medan de högre upp är av 3-tums plank.

Takstolarna är av svensk typ men saknar hanbjälke. På takstolarna ligger ospåntad panel. Taktäckningen utgörs av underlagspapp, läkt och tvåkupigt rött lertegel.

Fasaderna är klädda med fasspöntad träpanel. Under den nedersta fönsterraden är panelen liggande, däröver stående. Fasaderna är målade i gult och brunt.

Magasinet rustades upp i slutet av 1990-talet på grund av insektsangrepp, saltskador i bottenbjälklaget och röta i bärande delar. Fasadpanel, foder lister och vattbräddor byttes ut och fönstren renoverades. Målningen utfördes med linoljefärg i ungefär samma ockragula kulör som tidigare.

Magasinet används i dag som förrådsbyggnad, men står i stora delar tomt. I en del utrymmen anordnas ibland sammankomster.

Nr 7 Mejeriet

Den byggnad som numera kallas Mejeriet uppfördes 1889 på en äldre murad stengrund. Dessförinnan hade på samma grund stått en drängstuga (runt 1780) och ett timrat bostadshus med ett 20-tal rum (1798). Det senare breddades och utökades 1811 till 24 rum i två våningar och inredd vind. Bostadshuset revs 1830 för att ge plats för ett redskapsluder.

Nr 6 Magasinet.

Nr 7 Mejeriet.

Byggnadens nuvarande planmått är 25 x 12,5 meter och takfotshöjden 4,2 meter.

Mjolkproduktionen på Elfviks gård pågick fram till 1940-talet och Mejeriet har fått sitt namn efter två mjölkkrum i den södra delen av källaren. Den norra delen användes som förråd och det stora rummet mellan mejeriet och förrådet var frukt- och rotfruktsförråd. Mejeridelen är i dag inredd med dagrum och toaletter.

Södra delen av botten- och vindsvåningen är inredd för bostadsändamål, med används inte i dag. Under en period har utrymmena använts som skollokaler. Bottenvåningen i övrigt rymmer verkstad och förråd. I ett av rummen lades under 1920-talet ett betonggolvet och rummet fungerade som bilgarage. Den norra delen av vindsvåningen har använts som loge.

Källarväggarna är drygt en meter tjocka. De byggdes troligen på något då den nuvarande byggnaden uppfördes. Bjälklaget över mejeridelen består av betongvalv, i övriga delar ligger träbjälklag på syllar och bärlinor.

Den södra delen av överbyggnaden är uppförd i resvirkeskonstruktion. Övriga väggar är utförda som korsverk.

Takkonstruktionen är uppbyggd av svenska takstolar med åsar. På åsarna ligger träpanel och papp samt läkt och enkupigt taktegel.

Fasaderna är klädda med fasspontad träpanel, närmast grunden liggande panel och däröver stående.

Byggnaden genomgick under slutet av 1990-talet en genomgripande upprustning. Stora delar av träkonstruktionen var rötskadade och angripna av hussvamp och insekter. Största delen av källarbjälklaget har bytts ut. Fasaderna har fått ny träpanel och fönstren är renoverade. Fasader och fönster är målade med linoljefärg. Fasadkulören är densamma som på magasinet. Yttertaget är tätat och belagt med nytt enkupigt lertegel.

Nr 8 Smedjan.

Nr 8 Smedjan

Smedjan ligger vid Bjälbovägen, i backen strax norr stallbyggnaden, lite avskild från de övriga lantbruksbyggnaderna. Byggnaden uppfördes sannolikt under senare delen av 1800-talet och ersatte en tidigare smedja som låg söder om huvudbyggnaden, efter vägen ner till båthuset. Vid smedjans södra gavel står en senare uppförd tillbyggnad som bland annat fungerat som tvättstuga. "Smedjan" är inte längre smedja, utan används nu, liksom tillbyggnaden, som hönshus.

Smedjan står på stenfot och är uppförd i restimmer med utvändig beklädnad av stående panel. Den nuvarande faluröda panelen är tämligen ny och försedd med lockläkt. Yttertaget är täckt med enkupigt rött lertegel. Portar, knutbrädor och vindskivor är svartmålade.

Tillbyggnaden har betonggrund, men fasadpanel och taktegel lika smedjan.

Invändigt består smedjan av ett enda rum på ca 4,0 x 5,5 m². Vid västra långväggen står den stora ässjan kvar, murad i hårdbränt tegel och med en kraftig tegel-skorsten. Rummet har jordgolv. Inredningen i dag utgörs av nätväggar till hönsburarna.

Nr 9 Fårhuset

När mjölkproduktionen på Elfviks gård upphörde så tömdes ladugården på kor och byggnaden användes i stället under en period som fårhus. År 2000 byggdes ett nytt fårhus ca 300 meter nordost om gården. Det ligger separerat från övriga lantbruksbyggnader och syns inte från gården.

Det nya fårhuset är en helt modern konstruktion med stomme av stålramar och med svart korrugerad plåt på yttertaget. Stommen är grundlagd på betongplintar. Yttermått är 24 x 10 meter.

Gavlarna och östra långsidan har fasader av stående träpanel utan läkt och är avfärgade i falurött. Hela framsidan mot väster består av fyra stora skjutportar i röd korrugerad plåt. På vardera gaveln finns en mindre port.

Husets golv består av hö som lagts ut på ett underlag av grus.

Nr 9 Fårhuset.

Marken runtom huset är inhägnad och där kan fåren röra sig fritt.

Nr 10 Tvättstugan och båthuset

Strax öster om stenkajen vid Hustegafjärden ligger en tvättstuga som nu inte längre används.

Stugan kallas vanligtvis "Sjöstugan", men även den äldre benämningen "Bykhuset" förekommer.

Tvättstugans södra fasad är hopbyggd med en brygga av sten och betong. Väster om bryggan finns en liten sandstrand som förmodligen har kommit till för uppdragning av mindre båtar och för bad.

Byggnaden är i en våning med krypvind, som dock inte är tillgänglig. Yttermått är 7,55 x 5,48 meter och takhöjden invändigt är ungefär 2,80. Huset står på stengrund och väggarna är troligen uppförda med regelstomme. Fasaderna består av bred liggande fasspontpanel, men fasaden mot vattnet är dock av stående locklistpanel. De är avfärgade med rödfärg. På norra fasaden finns en pardörr med ramar och fyllningar av liggande pärlspont och på södra fasaden en spegeldörr. Båda dörrarna är grönmålade. De tre fönstren är igensatta med skivor. Bågarna är spröjsade men passar inte in i karmarna. Sadeltaket är täckt av enkupigt rött lertegel. I nock finns en murad skorsten med

utkragat krön. Vindskivor, knutbrädor och dörr- och fönsterfoder är vitmålade. Invändigt består stugan av ett enda rum, en tvättstuga med stort betongkar i sydvästra hörnet.

Tidigare har vid murstocken stått en svart gjutjärns-gryta som eldades underifrån. De norra rumshörnen har avdelats med plankväggar. Det ena rymmer en stor hydrofor och det andra verkar vara ett förrådsutrymme. I hydroforrummet och kring skorstenen och tvättkaret är golvet av betong, i övrigt av kraftiga obehandlade träplankor. Ytterväggarna är invändigt klädda med liggande träpanel.

Alldeles intill tvättstugan ligger båthuset med ena gaveln mot vattnet. Det är en enkel stuga utan golv. En slip med vagn på stålräls leder ner i vattnet. Huset är 11 meter långt och 4,5 meter brett. Det är uppfört i regelstomskonstruktion.

Grunden består av åtta stycken stenar som lagts ut direkt på marken i strandkanten. Stenarna ligger i hushörnen och under de bärande reglarna. På vardera långsidan ovanför reglarna löper ett hammarband som bär sadeltaket. Takstolarna är en variant av svensk takstol, men saknar stödben på ena sidan. Takbeläggningen består av rött, tvåkupigt lertegel som lagts ovanpå längsgående, okantad träpanel.

Fasaden består av liggande fasspontad träpanel som avfärgats i falurött. Knutbrädor, foder och vindskivor är vitmålade. På norra gaveln finns en grönmålad pardörr. Gaveln mot vattnet har haft pardörrar, men de är i dag avhängda. Kvar ovanför öppningen finns ett spröjsat fönster, som är uppfällbart.

Fasadpanelen och takteglet kan vara utbytta. I dag är delar av fasaden i mindre bra skick och den södra delen av byggnaden har förskjutits lite i sidled. Slipen rostar och verkar inte ha använts på länge.

Båda byggnaderna är troligen uppförda under senare delen av 1800-talet. Båthuset kan vara byggt något senare än tvättstugan. Båda är i mindre bra skick och erfordrar upprustning om de skall bevaras för framtiden.

Nr 11 Ladan i "Plåten", Östra Yttringe

Ladan ligger i kanten av en kulle knappt 200 meter från Östra Yttringe gård. 100 meter åt väster ligger torpet "Plåten". Ladan ligger enskilt och fritt på andra sidan ängen från Elfviksvägen sett och ger intryck av att vara större än vad den egentligen är.

Byggnaden är troligen uppförd under senare delen av 1800-talet.

Husets yttermått är cirka 13,4 x 7,2 meter. Byggnaden är uppförd i regelverkskonstruktion i ett plan och loft. Den fria höjden i bottenvåningen är 2,4 meter och på vinden 3,0 meter.

Grunden består av tre rader huggna stenplintar med en höjd över mark på ungefär 0,7 meter. På plintarna

Nr 11 Lada i Plåten.

Nr 10 Tvättstuga och båthus.

ligger kraftiga bilade syllar efter ytterväggarna och en bärlina i husets mittlinje. Bjälkarna i bjälklagen ligger med cirka en meters avstånd. Båda planen har plankgolv.

Väggstolparna fortsätter upp till ett remstycke på vinden där ytterväggen slutar. Takkonstruktionen är uppbyggd av 12 stycken svenska takstolar.

Utvändigt har byggnaden fasader av faluröd locklistpanel. Gavelspetsarnas panel avslutas neråt med lövsågad tandning. Portar, knutbrädor, foder och vindskivor är målade i svart kulör. Yttertaket är nylagt med enkupigt rött lertegel.

Ladan är i gott skick och är upprustad för cirka fem år sedan. Delar av bjälklagen och golven är utbytta, liksom också en del stolpar. Trappan upp till övre planet är ny.

Ladan disponeras av verksamheten vid Elfviks gård, men synes i dag inte användas i någon större utsträckning.

KÄLLFÖRTECKNING

Björkman, Gunvor: "Elfvik modernt luftslott". Tidskriften Svenska Hem nr 2 februari 1938.

Martin, Elisabeth: "Den vita herrgården – Minnen från Elfvik". Lidingö Hembygdförenings årsbok 1941.

Carl-Henrik Ankarberg, Margaretha Sundberg: "Lidingö som sommarort". Lidingö kulturnämnd 1974.

Cecilia Hedenblad, Cecilia Hammarlund-Larsson: "Lidingö Kulturhistoriska miljöer". Lidingö kommun, Stockholms läns museum.

Jytte Lillelund: "Elfviks gård – Från herrgård till lyxkrog". Kursuppsats 1987 vid Stockholms universitet.

Jan Malmstedt: "Vävarna på Elfvik – Lars Fresks klädesfabrik 1796–1824". Carlssons bokförlag 1994.

Gustaf Adolf af Ekenstam: "Elfviks århundraden". Lidingö-boken 1993. Lidingö hembygdsförening 1994.

Kulturhistorisk bebyggelseinventering av byggnaderna vid Elfviks gård utförd 1984-85 av Länsstyrelsen i Stockholms län, K A Herlin.

"Elfviks gård – Gula magasinet och Mejeribyggnaden. En byggnadsinventering med historik". Rapport från Stockholms läns museum, Gunilla Pagés. April 1997.

"Elfviks gård – Sjöstugan och Båthuset. Byggnads-historisk dokumentation". Rapport 1999:11 från Stockholms läns museum, Gunilla Pagés.

